

Vzácný rukopis ukradený ze sbírek Židovského muzea se vrátí do Česka

3. dubna 2015 v 16:48

Cena odcizené komunitní knihy je nevyčíslitelná (ilustrační foto)Foto: Filip Jandourek

Izraelská policie zajistila hebrejsky psaný rukopis, který před osmi lety zmizel z pražského Židovského muzea. Dokument se objevil letos v lednu v nabídce jedné izraelské aukční síně. Vzácný historický pramen by se měl brzy vrátit zpátky do Česka.

Asi málokdo z návštěvníků Židovského muzea v Praze tuší, že z jeho badatelny byl v lednu 2007 odcizen vzácný rukopis.

Jedná se o takzvaný pinkas o českých Židech v Kyjově psaný v letech 1654 až 1854. Obsahuje úřední záznamy, které jsou pro historiky důležitým pramenem pro studium dějin a demografického vývoje kyjovské židovské obce.

Pracovníci pražského muzea odcizenou komunitní knihu objevili začátkem roku v nabídce jedné izraelské aukční síně.

„Vzápětí jsme informovali českou policii, ta se obrátila na izraelskou policii a vlastně tímto způsobem byla komunitní kniha zachycena,“ přiblížil ředitel muzea Leo Pavlát.

Pinkas o českých Židech v Kyjově vznikl v letech 1654 až 1854Foto: [Archiv ŽMP](#)

„Jsem přesvědčen, že nebýt pozornosti kolegů z našeho muzea, tak ta komunitní kniha by byla normálně prodána. Nikdo by o tom nevěděl,“ doplnil.

Jak se však ukázalo, v aukci byla z rukopisu, psaného železo-duběnkovým inkoustem na ručním papíru, jen část. „Pachatelé krádeže ten rukopis asi ihned po té krádeži rozvázali,“ poznamenala kurátorka Židovského muzea Michaela Sideberg.

Podle deníku Jerusalem Post knihu zajistila speciální policejní jednotka v soukromém domě ve městě Petach Tikva v centrálním Izraeli.

Ředitel Židovského muzea Leo PavlátFoto: Filip Jandourek

Díky existujícím kopiím knihy se podařilo spolehlivě prokázat, že jde skutečně o pohřešovaný pinkas z Kyjova. V souvislosti s případem izraelská policie zatkla několik lidí.

Z prodeje kyjovského pinkasu by podle Michaely Sideberg měli pachatelé nemalý finanční prospěch.

„Vývolávací cena byla stanovená na 2,5 tisíce až 3 tisíce amerických dolarů,“ poznamenala kurátorka, podle níž však mohl být rukopis vydražený i za vyšší cenu. „Protože pinkasy těch střeoevropských a východoevropských židovských obcí jsou velmi ojedinělý pramen,“ dodala Sideberg.

Vyšetřovatelé hodnotu knihy odhadují na víc než půl milionu korun. Podle pražského Židovského muzea je nevyčísitelná.

I když krádež takového rukopisu je v historii židovského muzea spíš ojedinělá, řada vzácných předmětů souvisejících s historií Židů však už hranice v minulosti ilegálně opustila. Podle Leo Pavláta je tak možné, že se „judaika bohemikálního původu“ budou na trhu s uměleckými předměty objevovat i dál.

„Nicméně z našeho hlediska jsou to pohřešované předměty, jejichž právoplatným vlastníkem byla Federace židovských obcí v České republice, která ty sbírky vložila do muzea. Čili potažmo je to Židovské muzeum v Praze,“ dodává ředitel muzea Leo Pavlát.

Autor: Tea Parkanová, [Eva Rajlichová](#) (era), kov